

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

2. In quem finem Deus permittit contractum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

rum ppter mutuam cōmunicationem, vt ex illis & ceteri alantur. Indè sunt tā varię artes mechanicę, in uentiones rerū, officia, scientię, quę omnia sunt dona Dei, ad corporalē nostram societatem & necessariā tē ordinata: idèd tales artifices agnoscunt artē suam esse donū Dei, sicut etiā sciētia aliarum disciplinarū.

Secundò, finis illarum ordinationum & contractuum est considerandus: est autem principalis finis huius ordinationis, & Deus ordinauit hęc dona in hunc finem, vt per eam exerceamus charitatem: idèd Christianus in fide debet vtī contractibus. Hoc autē fit, quandò sic vtimur & exercemus mercaturam aut commercia, tanquam dona Dei, vt in eo ostendat charitatem & exerceat erga proximum. Qui verò sic agit in commercijs, vt defraudet proximum suum, & ipsi per dolum malum struit insidias, atq; incōmoda adfert, is grauissimè peccat, & dono à Deo cōcesso abutitur. Contingit autem hoc primum verbis, dum alter alterum in contractu decipit mendacijs, laudat merces falsas, iurat per nomen Dei in vanum, maledicit, nō soluit debitum iuxta promissionem verborum suorum: hęc omnia sunt contra regulam Christi, cum ait: Quòd tibi fieri non velis, alteri ne feceris, Matth. 7. Deindè decipit falso modio, libra, vlna, & carius inscribit mercē, quàm digna est: & hi quoq; grauiter peccant. Prou. 11. Statera dolosa abominatio est apud Deum, & pondus æquum voluntas eius. Et Leuit. 19. Nolite inæqualiter negotiari cum vlna, cum libra & pondere atq; modio: sit modius rectus vobiscū, & non iniustus, quia ego sum, Dominus scilicet qui vobis hoc mando. Idèd hęc omnia destruunt charitatem, non ædificant. Igitur vult Deus, vt in timore Dei, id est, propter ipsum Deum, qui vult vt exerceas charitatem & iustitiam erga proximum, rectè exerceas tuam mercaturam. Nec hoc decet charitatē erga proximum, vt si velim emere mercem quàm vilissimè

lissimè potero, & extrudam quàm carissimè. Scriptura dicit ad Tit. 2. iustè & piè viuamus in hoc seculo. Exigit Deus à te iustitiam etiam gratuitam erga proximum, sicut tu accipis gratis ab illo iustitiam Rom. 3. & Phil. 3. Sed quis possit enumerare omnes fallacias atq; versutias contractuum, & maximè huius temporis, vbi nulla conscientia, nulla politica fides, nulla charitas proximi reperitur? Non magnum est habere diuitias, sed hoc arduum est, an iusto titulo, bona conscientia, sine damno proximi & cum charitate habeas. Habuit enim & Iudas triginta argenteos.

Tertiò, de benedictione & punitione contractuum dicit scriptura, primum de benedictione Deut. 25. Non habebis in sacculis diuersa pondera, maius & minus nec erit in domo tua modius maior & minor: pondus habebis iustum & equum, & modium æqualem & verum, vt multo tempore viuas super terram, quàm Dominus Deus dederit tibi: abominatur enim Deus illu qui facit hæc: & Prou. 16. melius est parum cum iustitia, quam multi fructus cum impietate & Mat. 16. Marc. 8. Luc. 9. Quid prodest homini, si vniuersum mundum lucratur? aut quàm commutationem dabit homo pro anima sua? Si ergo vis coram Deo longo tempore viuere, & prosperare in emendo & vendendo, iustè habere omnia exerceas sine dolo aut damno proximi, id est cum dilectione propter Deum, qui hoc tibi precipit. Dicitur Prou. 12. Fraudulentus non inueniet lucrum. Igitur caute ab omni auaritia, inquit Christus Luc. 12. Quod iustum est & moderatum, vt aliquando fiat laboribus tuis compensatio, non prohibetur: vult enim Deus perpetuam communicationem, ideoq; necesse est esse tibi æqualem compensationem: si enim vna pars tantum daret, & altera reciperet, non esset perpetua communicatio. Ideò si res alterius partis exhauritur, non manet equalis compensatio, aut perpetua communicatio. Peccant igitur qui alios ita penitentia

exhauriunt
vt faciant
perpetuam
liberant
adhuc
mensuras
terram
diuitias
ea, locum
lenta
non bene
&c. &c.
catis tibi
tio, id est
non manet
vinum
ledictio
dant:
& in fine
patet iustitia
qui illud
both,
lio Iezai
ti sunt
rentur
Exo. 20.
1. Tim.
intulit
ferre p
ta, his
incidunt
I.